

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechts-handhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Programma Aanpak Fraude

Contactpersoon

M 06
@minvenj.nl

verslags

DG-overleg rijksbrede fraudebestrijding

Vergaderdatum en -tijd	31 mei 2016, 10:00 - 11:30 uur
Vergaderplaats	Ministerie van Veiligheid en Justitie, Turfmarkt 147, Berlagezaal (N01.07)
Aanwezig	____ (VenJ, voorzitter) ____ (BZK/B&I) ____ (OM/FP) ____ (FIN/DGBel) i.p.v. ____ ____ (SZW) ____ (VWS) i.p.v. ____ ____ (Nationale Politie) i.p.v. ____ ____ (AZ) ____ (EZ/NVWA) ipv ____ ____ (VenJ) ____ (VenJ, verslag Afwezig ____ (FIN/DGRB) ____ (OCW)

1. Opening en actualiteiten

SZW-Fraudewet

meldt dat er verschillende amendementen, onder meer in relatie tot de (on)mogelijkheden van schuldhelpverlening, zijn ingediend en dat daarover vandaag zal worden gestemd.

Big data onderzoek Finpro

Mede in het licht van de gestelde Kamervragen over dit onderzoek vraagt de voorzitter of het OM de deelnemers hierover nader kan informeren. Met referte aan een eerdere presentatie hierover in het DG-overleg antwoordt dat het een experimenteel wetenschappelijk onderzoek betreft waar gegevens van publieke én private partijen in Rotterdam zijn verrijkt en geanalyseerd om zo onder meer mogelijke fraudepatronen beter inzichtelijk te krijgen. De belastingdienst heeft hieraan niet meegedaan. Met name op het terrein van zorgfraude zijn er interessante zaken aan het licht gekomen. Het onderzoek is een tijd geleden al afgerond. De data zijn vernietigd, er is geen rapport. De , werkt evenwel momenteel aan een wetenschappelijk artikel over de resultaten, vandaar dat er thans aandacht is ontstaan voor dit project.

De voorzitter vindt dat dit type onderzoek nuttig is, omdat het aantoont dat een bredere mate van gegevensuitwisseling een meerwaarde heeft in het beter voorkomen en bestrijden van fraude.

Het was interessant geweest als er een rapportage beschikbaar was met bevindingen en eventueel geleerde lessen en aanbevelingen.

benadrukt het gebruik van data van private partijen en het maken van afspraken met die partijen over het overleggen van beschikbare data. Op de vraag van de voorzitter of het onderzoek is geëvalueerd in die zin dat belemmeringen in kaart zijn gebracht die kunnen worden meegenomen in de voorbereidingen voor bijvoorbeeld een kaderwet gegevensuitwisseling en dat een antwoord wordt gegeven of de vraag hoe nu verder, antwoordt [ ] dat dat niet het geval is. Dit neemt echter niet weg dat die overigens meer politieke vraag over hoe nu verder op tafel ligt. Op de vraag van [ ] of door dit onderzoek de zichtbaarheid van fraude juist niet meer zal worden verdoezeld, antwoordt [ ] dat een bepaald deel van de potentiële fraudeurs wellicht eieren voor zijn geld zal kiezen.

2. Verslag DG-overleg van 30 maart 2016

Het verslag wordt zonder op- dan wel aanmerkingen vastgesteld.

3. Nadere inventarisatie aandachtspunten rijksbrede aanpak fraude 2017-2020

De voorzitter geeft aan in het vorige DG-overleg is besloten tot een nadere inventarisatie, die inmiddels heeft plaatsgevonden in een interactieve sessie. [ ] licht vervolgens de bijgevoegde nota met de acht geïnventariseerde prioritaire aandachtspunten toe, waaraan ook experts van de OM, I-SZW en Belastingdienst hebben bijgedragen. Hij benadrukt dat twee nieuwe aandachtspunten c.q. ontwikkelingen zijn genoemd, te weten de toegenomen digitalisering van overheidsdiensten en decentralisatie van taken aan gemeenten. Het eerste thema kent daarbij zowel kansen als risico's. Ook het beter in kaart brengen van de mogelijkheden en grenzen van big data komt erin terug. De voorzitter vraagt de deelnemers om een reactie op de geïnventariseerde aandachtspunten en wie waarbij precies betrokken zou willen worden bij een mogelijk nadere uitwerking.

[ ] is van mening dat het een goede lijst met herkenbare punten betreft, waarbij hij de volgende kanttekeningen plaatst. De decentralisatie is iets te tendentiekus geformuleerd in die zin dat teveel wordt gesuggereerd dat deze zou hebben plaatsgevonden zonder voldoende oog te hebben voor handavingsvraagstukken, hetgeen niet het geval is. Hij bepleit een wat bredere invalshoek, vanuit de vraag hoe de decentralisatie van dit soort taken zo kan worden vormgegeven dat ook rekening wordt gehouden met (fraude)risico's en handavingswensen. Verder mist hij, zeker bij het onderwerp digitalisering, de internationale dimensie en in zijn algemeenheid het belang van het behouden van een juiste balans tussen fraudebestrijding en (privacy)bescherming van de burger. Hij vindt het zinvol dit verder uit te werken mede in het licht van een nieuw regeerakkoord, waarbij SZW op alle onderwerpen betrokken is en wil zijn.

De [ ] is eveneens van mening dat het een mooi overzicht betreft dat verder dient te worden uitgewerkt. Digitalisering van overheidsdiensten is wat hem betreft terecht op nummer één geplaatst. Ook onderwerpen 4 en 5 zijn van belang: zoveel mogelijk dient aan de voorkant het probleem met goede (data)analyses te worden aangepakt, waarbij op den duur ook kan worden toegewerkt aan een meer voorspellende aanpak.

[ ] vindt het een goede opsomming en geeft aan dat een aantal onderwerpen meer randvoorwaardelijk is voor het doen slagen van een fraudeaanpak. Verder vraagt zij aandacht voor het inzichtelijker maken van concrete resultaten waarop dan ook beter kan worden gestuurd. Tevens kan een evaluatie van het huidige rijksbrede programma bijdragen aan het geven van inzichten over hoe nu verder. Zij benadrukt dat het bij een verminderde politieke aandacht voor de fraudeaanpak het extra van belang is dat alle departementen zich actief blijven inzetten voor een vervolg op de anti-fraude aanpak.

[ ] geeft aan dat de benoemde aandachtspunten kansrijk zijn voor het uitwerken van een gezamenlijk programma. Hij ondersteunt het

opstellen van gezamenlijke risicoanalyses en refereert daarbij aan het in zijn ogen succesvolle traject dat destijds is doorlopen met betrekking tot het onderwerp subsidiefraude via het Platform BOD-en richting DG-overleg. Het verder bevorderen van gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten én met private partijen is eveneens van belang.

[ ] vindt dat er inhoudelijk voldoende nieuwe punten zijn geïnventariseerd om te komen tot een programma. Het onderwerp decentralisatie dient iets genuanceerder te worden geformuleerd, waarbij zij onderstreept dat VWS via de VNG gemeenten vraag gestuurd ondersteunt bij handhavingsvraagstukken op het gebied van de zorg. VWS wordt graag nauw betrokken bij de uitwerking van onderwerpen twee en zes.

Ook [ ] vindt het een mooie lijst en op alle onderwerpen verricht de Belastingdienst in meer of mindere mate werkzaamheden en denkt dan ook graag mee met het verdere vervolg. Hij geeft aan dat bij de nadere uitwerking tot uitdrukking dient te komen wat we concreet willen bereiken. De volgende zaken stipt hij aan: met betrekking tot digitalisering het project e-ID; de werkzaamheden van het CAF in relatie tot gedragsbeïnvloeding; en het betrekken van marktpartijen en beroepsorganisaties bij de feedbackloop.

[ ] is ook voorstander voor een nadere uitwerking. Hij geeft aan dat nog wat beter gekeken kan worden naar samenhang en causaliteit van de verschillende onderwerpen. De mogelijke frauderisico's zoals benoemd in onderwerpen één en twee zijn bijvoorbeeld goed te koppelen aan onderwerp vijf, het optimaliseren van het proces van fraudesignalen. Verder verdient bij digitalisering ook het op orde hebben van de cybersecurity aandacht alsook de internationale samenwerking.

[ ] is van mening dat het in het licht van de verkiezingen en de daarop volgende kabinetsformatie goed is alvast na te denken over mogelijk nieuwe departementsoverstijgende aandachtspunten op het gebied van fraude, zoals decentralisatie. Het opstellen van een compact voorstel met aandachtspunten of voorstellen voor de fraude-aanpak in de komende kabinetsperiode is daarbij zeker behulpzaam.

De voorzitter concludeert dat het DGO de geïnventariseerde prioritaire thema's her- en erkent en dat deze nader zullen worden uitgewerkt met inachtneming van de gemaakte opmerkingen. Zo zal gelet op reeds aanwezige samenhang een aantal thema's worden samengevoegd en voorzien van politiek-bestuurlijke duiding. Het belang van samenwerking met private partijen en het benoemen van de internationale dimensie bij de verdergaande digitalisering zijn daarbij aandachtspunten. Van belang blijft dat fraude zoveel mogelijk aan de voorkant te worden voorkomen, onder meer door inzet van preventieve en naleving bevorderende maatregelen door en in samenwerking met de betrokken partijen. Bij frauderisico's gaat het vooral om het meer in gezamenlijkheid in kaart brengen ervan en op basis daarvan bezien welke maatregelen kunnen worden getroffen om die risico's beheersbaar te houden met een ondersteunende governance-structuur. Ook is van belang in te spelen op en kansen te benutten van ontwikkelingen als digitalisering en big data. Het gezamenlijke ambitieniveau voor de fraude-aanpak in een nieuwe kabinetsperiode zal op basis van de nadere uitwerking worden besproken.

4. Stand van zaken Wob-verzoek RTL rijksbrede aanpak fraude

[ ] licht de bijgevoegde memo toe. VenJ is met RTL in gesprek en zowel VenJ als RTL hebben de wens geuit tot een vergelijk te komen en verdere jurisdisering te vermijden. Op basis van de tussenuitspraak van de rechtbank is in samenwerking met enkele betrokken departementen inmiddels een nieuw besluit op bezwaar genomen over 15 van de 62 reeds geïnventariseerde documenten die moesten worden herbeoordeeld. Daarbij is in alle gevallen meer openbaar gemaakt dan op grond van tussenuitspraak nodig was.

Verder heeft VenJ de 901 e-mailberichten met bijlagen inmiddels gerubriceerd en wordt met RTL bezien hoe tot een adequate oplossing kan worden

gekomen op dit punt. Alle betrokken departementen zijn verder desgevraagd aan de slag gegaan met de zoekactie naar interne correspondentie over wat heeft geleid tot de rijksbrede aanpak van fraude. SZW, BZK en OCW hebben aan dit verzoek reeds voldaan, AZ, EZ, VWS en FIN zijn hiermee nog bezig. De deadline van 17 junia.s. zal evenwel niet worden gehaald, op dit punt wordt gekeken met RTL of die termijn nog iets kan worden opgerekt. Verder worden met RTL nog nadere afspraken gemaakt over vertrouwelijk inzage van de niet openbaar gemaakte fiches en een mogelijk aanvullende achtergrondgesprek met verschillende betrokken partijen.

[ ] geeft aan dat AZ waarschijnlijk geen interne correspondentie heeft.

5. Actiepunten rijksbrede aanpak fraude

De voorzitter verwijst naar de bijgevoegde actiepuntenlijst. Van een beperkt aantal acties is de deadline verstreken of zal deze in juni verstrijken, hij vraagt hiervoor aandacht.

6. Voorbereiding MC Fraude 14/06

De voorzitter meldt dat er deze keer geen onderwerpen zijn die in de MC Fraude hoeven te worden besproken. [ ] onderschrijft dit. De MC Fraude komt daarmee te vervallen.

De eerstvolgende MC Fraude is op 13 december a.s.. Daar zal in ieder geval de voortgangsrapportage op de agenda staan.

7. Rondvraag

Er zijn geen aanvullende vragen of opmerkingen.